

פרשת בראשית - תשס"ג

שרון ברקת

פרשת בראשית עתירה - כמו ספר בראשית כולו - בסיפורים, פרשנויות ומדרשים. אני מעדיף להתרכז, הפעם, במשהו פשוט וצנוע, שלא זוכה להתייחסות בדרך כלל: בפרק א', פסוק 1 נאמר: "בראשית ברא אלוהים את השמים ואת הארץ..." ובפסוק 27: "ויברא אלוהים את האדם...". בדקתי וחיפשתי טוב (אל תאמינו לי, תבדקו לבד!) ולא כתוב ארץ ישראל, או הארץ המובטחת, אלא הארץ: כל ארץ, כל הארץ; לא כתוב אדם מסוים, עדיף או נעלה על האחר, לא עם נבחר, אלא אדם: כל אדם. זה הפשוט, ובעיניי הוא חזק וברור יותר מכל רמז, דרש או סוד, שמייחסים לנתוני הפתיחה של האנושות דירוגים ומידרוגים שונים, ומתרצים בכך שלל עוולות ונבלות.

בלי קצת דברי תורה אי אפשר, והנה שני קולות שבחרתי להביא, בשולי פרשת "בראשית":

החיים שיש לך
 הם החיים שחיית
 הפט אַחֲרָה פֶּהֶבְנָה
 מְצָא אֶת נְקֻדַּת הַבְּרָאשִׁית
 הַבְּרִיאָה
 בְּרָא אֶת עֶצְמְךָ
 זֶה הָעוֹלָם הַטּוֹב בְּיוֹתֵר
 הַיְחִיד
 שְׁתוּכַל לְבְרָא
 כָּל זֶה מְצוּי בְּתוֹכְךָ
 גִּלָּה אוֹתוֹ
 הַתְחַל מֵהַתְחֵלָה...
 יונה וולך

פחדנו העמוק ביותר אינו שמא איננו טובים מספיק. פחדנו העמוק ביותר הוא שאנו בעלי עוצמה מעל לכל שיעור. האור שבנו - לא האפלה שבתוכנו - הוא שמפחיד אותנו יותר מכול. אנו שואלים את עצמנו: מי אני שאהיה מבריק, יפהפה, מוכשר ואהוב? למען האמת - איזו זכות יש לך לא להיות? אתה ילד של אלוהים. הקטנת עצמך לא משרתת את העולם. אין שום דבר נאור בלהצטמצם כדי שאחרים לא ירגישו חסרי ביטחון בקרבך. נוצרנו כדי לבטא את האור האלוהי שטמון בנו. הוא אינו מצוי רק בבני אדם ספורים; האור האלוהי נמצא בכל אחד ואחת. ככל שניתן לניצוץ שלנו להאיר, כך נעניק, בלי מודע, רשות לאחרים לנהוג כמונו. ככל שנשתחרר מן הפחדים שלנו, עצם נוכחותנו תשחרר אחרים מפחד.

נלסון מנדלה, מתוך נאום השבעתו לנשיא דרום אפריקה, 1994

(הציטוטים הובאו מתוך הספר "סיפורי ראשית - רב-שיח על שאלות אנושיות בספר בראשית", בעריכת תניא ציון, שראה אור בסדרת "יהדות כאן ועכשיו" בהוצאת "ידיעות אחרונות", 2002)